

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת תולדות תשפ"א | גליון תתכ"ז (שנה י"ח)

ז. ע"פ מה דאיתא בגמ' סנהדרין מ"ח ב' דכל הקללות שהיו ראויין לחול על ראש יואב נתקיימו בזרעו של דוד, מפני שקבלן שלמה עליו, הרי דאהני דיבורו של שלמה שאמר, "עשה כאשר דבר", להסיר קללות מבית יואב ושיחילו ויתקיימו בזרעו של שלמה שקבלן עליו, א"כ ה"ה ברבקה אמנו שאמרה, עלי קללתך בני, הכוונה שעלי להכנס תחתך אם תארע לך קללה, כך תירץ בספורנו בפרשתו. ח. לא יקל אותך כי אם אותי שכן דרך העולם כשהילדים עושין שלא כדת שמקליין אביהן ואמן ואומרים ארוך שזה גדל, כ"כ בדעת זקנים במעלי התוספות בפרשתו. ט. ע"פ מה דיש לדקדק לדקדק תינח דלא יביא עליו את הברכות אבל קללה מאן אבל לא יקלל אותו חס ושלום. ויש לומר דיעקב ורבקה היו מחולקים בזה הענין דהנה בפרשת נצבים כתיב ארוך משגה עור וגו' והיה יעקב סובר פירוש הפסוק כפשוטו ואם כן יקוים בו חס ושלום ארוך הנכתב ולא ברוך הנאמר לכן אמר והבאתי עלי קללה ולא ברכה, אבל רבקה היתה סוברת דהפירוש הוא ארוך משגה עור הסומא בדבר ומשיאו לו עצה רעה כמו שפירש רש"י שם, והנה בכאן היה עצה טובה קמשמע לן כדי שיבא יעקב ויטול הברכות לכן אמרה עלי קללתך דלא הוי קללה אלא ברכה כיון דמשיאו לעצה טובה, כך כתב בחנוכת התורה בפרשתו.

בחור שמציעים לו או בת תלמיד חכם גדול שאין לו כסף
או בת יראת שמים עם הרבה כסף במה יבחר?

בפרשתו כ"ה כ' **ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה וגו'**, בענין מדוע רק אצל יצחק מוזכר בתורה מתי התארס ולא אצל שאר אבות, הארכתי בזה השבוע בדרשה בישיבה גדולה דחסידי דושינסקי בירושלים לבחורי הקיבוץ.

יש לחקור בחור שמציעים לו או בת תלמיד חכם גדול שאין לו כסף או בת יראת שמים עם הרבה כסף במה יבחר?

החיד"א בבבלי יוסף אבן העזר סימן ב' סק"ג כתב דאם נראה לו באמת שיהיה לו יותר הדעת ויהיה לבו פנוי לתורה ולעבודה בקחתו בת יראת שמים פשוט, מאשר יקח בת גדול בתורה, יבחר את האשה ההוגנת אשר לבו נוטה שיהיה לו יישוב הדעת, ויהיה לבו פנוי לתורה.

ומביא קצת ראיה: ממה שכתב בספר חסידים סימן שפ"א ז"ל ספר חסידים אחד אמר לחכם, רוצים לתת לי אשה ומיוחסת לי, ואין ממון לאביה ולאמה לתת לדנוגיה, וגם אין לי במה להתפרנס, ואני דואג פן אצטרך לגנוב או לעשות עולה, ורוצים לתת לי במקום אחר אשה שאינה מיוחסת כל כך, אבל בודאי שאינם פסולים לבא בקהל, ויש שם במה להתפרנס, אמר לו החכם, כיון שאין לך ממון, ואם תקח אשה במקום עוני, הרי תצטרך מיד לקבל מן הגבאי, ולא יתן לך כדי פרנסה, ותצטרך ללכת מעיר לעיר, וכל ימך ברעב ובדאגה, ולא תוכל ללמוד מפני הדאגה, טוב שתקח במקום עושר ולא תצטרך לגנוב ולעשות עולה, ואם מן השמים נגזר, בניך יהיו טובים, ועשירים יהיו קרוביך, שמחים שיתחתנו בהם. כיון שאתה לוקח לשם שמים כדי שלא תחטא.

האם אדם יכול לקבל על עצמו את הקללה שקיללו את חבריו?
בפרשתו כ"ז י"ב י"ג **אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה, ותאמר לו אמו עלי קללתך בני.**

יש להקשות: איך אמרה רבקה אמנו ליעקב שהיא מקבלת את הקללות על עצמה, וכי אדם יכול לקבל על עצמו את הקללה מה שקיללו את חבריו, היכן מצאנו כזה דבר, כך מקשה בחוקוני בפרשתו, וכן ברשב"ם, וכן באבן עזרא, וכן בספורנו, וכן בחנוכת התורה.

איכא כמה תרוצים:

א. לי נאמר בנבואה שלא יבא הקללה עליך, כך כתב בתרגום יהונתן. ובדגל מחנה אפרים בפרשתו הקשה עליו: אם כן אמאי לא חשיב בגמ' מגילה י"ד, א רבקה בהדי שבע נביאות, ומתריך: שנרמז לה על ידי שם ועבר כל המאורע של הבכורה והברכה נראה לי כך הפירוש עלי אתאמר בנבואה היינו נבואה של שם ועבר ולכן לא חשיב לה בהדי שבע נביאות.

בענין **האם רבקה אמנו היתה נבואה:** הנה איתא בגמ' סוטה י"ג עמוד א' שבאותה שעה שהרג חושים בן דן את עשיו נתקיימה נבואתה של רבקה, דכתיב למה אשכל גם שניכם יום אחד, ואף על גב דמיתתן לא ביום אחד הואי, קבורתן מיהא ביום אחד הואי, וכתב במהרש"א שם דלאו כמתנבאה מדעת היה אלא כניבא ואינו יודע מה ניבא שהרי לא חשיב רבקה בהדי ז' נביאות בפרק קמא דמגילה, ובאור החיים הקדוש בפרשתו כתב שהיה ליעקב חיוב לשמוע בקול אמו חוץ מדין כיבוד אב מדין נביאה, דכתיב בדברי נביא אמת שופטים י"ח אליו תשמעון.

ב. אין לי ולך לירא מן הקללה שהרי בטוחה אני במה שאמר הקדוש ברוך הוא ורב יעבד צעיר, כך תירץ בחוקוני בפרשתו, וכן ברשב"ם.

ג. אפילו ימושך לא יקללך כי מעצמו יבין שלא עשית זאת מדעתך כי אם מדעתי שאני רגילה לעמוד לפניו והשאתי ערמה זאת אותך, ואם בא לקלל יקללני, כך תירץ בחוקוני בפרשתו.

ד. עלי קללתך הרי למה יקללך ואתה מביא לו מטעמים אבל עלי לקללך שאתה מסרב מצותי, אך שמע בקלי ולך קח לי, כך תירץ בחוקוני בפרשתו. **וכעין זה פירש במשיבת נפש בפרשתו** ז"ל שכך הפירוש שחייב אדם בכבוד אביו יותר מכבוד אמו, שאם אמר אביו השקני וגם היא אומרת כן שחייב להשקות את האב קודם, שאף היא חייבת בכבודו כן מפרש בקידושין. אך כאן אומרה אתה מתיירא שמא יקפיד אביך עליך ויקללך והוא ספק, ואני מפקדת עליך בודאי ואם לא תשמע לעצתי תהיה מקולל ממני ואתה חייב לעשות עצתי כל זמן שאביך אינו סותר דברי. ופירוש הגון הוא.

ה. שאם ידירך אני אורישיך כל כתובתי, כך תירץ בכור שור פרק כ"ז. **וכן כתב בפענח רוא בפרשתו** עלי קללתך כלומר כל מחסורך עלי, שאם יעבירך מנחלת נכסיו אני אורישיך כל כתובתי כי רבה היא.

ו. עלי קללתך בני, כלומר הלא עלי תגיע הקללה ביותר חלילה, כי למי תגדל הצרה יותר ומי יחוש יותר ממני אם תארע לך תקלה, וזהו עלי קללתך בני, שמצד שאתה בפרטות לבדך בני ואין לי בן זולתך, כי רבקה אהבת כל אהבתה ליעקב, וא"כ הייתי הולך עירי חלילה, לכן אם לא הייתי מובטח בו ית' כי תצלה לא הייתי נכנס בספק המסוכן הזה, כך כתב בפענח רוא בפרשתו.

גליון זה נודב ע"י ידידנו שלוחא דרבנן הרב **יעקב שמעון שר** שליט"א נור עסקנים בחצר הקודש צאנו וסגן ראש עריית נתניה לעילוי נשמת אמו האשה החשובה מרת **רויזא** בת הרב **חיים שרגא פאוויל** ע"ה נפטרה י' כסליו תשע"ד ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידנו המכבד את ה' מגרנו הרב **אביש בראדט** שליט"א ליקווד לעילוי נשמת אביו הרב **אהרן שלום** בן הרב **נחמיה** ז"ל נלב"ע י"א כסליו ת.נ.צ.ב.ה. ולעילוי נשמת אחיו הרב **אלעזר** בן **אהרן שלום** ז"ל נלב"ע כ"א כסליו ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנדיב הנכבד הרב **משה ירחמיאל הלוי איידר** שליט"א קווינס לעילוי נשמת אביו הרב **אשר ראובן** בן הרב **זאב הלוי** ז"ל נלב"ע ח' כסליו ת.נ.צ.ב.ה. **יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירווה נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה**

אדם שיש לו בת בשידוכים ואין לו כסף לחתן תלמיד חכם

האם יש לו חיוב לחזור על הפתחים כדי לקבל חתן תלמיד חכם?

יש לחקור אדם שיש לו בת בשידוכים ואין לו כסף האם יש לו חיוב לחזור על הפתחים כדי לקבל חתן תלמיד חכם או דילמא אין לו חיוב.

הנה בפלא יועץ ערך בת כתב וז"ל יש הרבה עניים אשר תאוה נפשם לתן את בתם לתלמיד חכם, אבל מה יעשו שאין ידם משגת לתן מהר ומתן לפי צרך התלמיד חכם, מכל מקום חיובא רמיא לעשות כל אשר בכחם ולדלג על ההרים לקבץ כדי לזכות לתן בתם לתלמיד חכם. ואם לא יוכלו עשות זאת או שאין בנמצא במקומו תלמיד חכם, על כל פנים יבחר לו בחור טוב, זרע אנשים, יודע ספר וירא ה', ואל ימסר בתו לעם הארץ רע מעללים, שהוא כמשליך בתו לכלבים, ותלנתה עליו תהיה כל ימי חייה כי עכר אותה, ועכר שארו אכזרי משלי י"א ו"ז ועל דרך שאמרו יבמות ס"ג ג' מתון נסב אתתא הכי נמי צריך להיות מתון קדם תתו את בתו לאיש, ויבדק אחריו יפה יפה עד אשר ידע בברור מה טיבו, ויראה אותו כי טוב הוא אז יתן לו את בתו, והן אמת כי מה' אשה לאיש והוא מזוג זווגים ומושיב יחידים ביתה, מכל מקום צריך להשתדל.

וכן בשו"ת תשובות והנהגות כרך ג' סימן שצ"א נשאל האם יש חיוב לחזור על הפתחים כדי להשיג תלמיד חכם לבתו, וכתב דהנה בכלל המ"ע ד"לדבקה בור" הוא להשיא בתו לת"ח, וכדאיתא בגמ' כתובות ק"א וברמב"ם פ"ו מהל' דעות הל"ב אמנם שונה היא משאר מ"ע שחיובם רק חומש מנכסיו דקיום המ"ע היא לרגע, אבל כאן המשיא בתו לת"ח החיבור ודיבוק הוא לעולם, ובכל רגע ורגע מקיים מ"ע, ע"כ לא שייך בזה המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, שאינו מבזבז רק זוכה לעשין הרבה כל רגע, וכאן לא קבעו חז"ל השיעור דחומש, וכך מצותו שדבוק בהקב"ה, ואם מוכן לבזות עצמו לשאול על הפתחים לקיים מצוה רבה כזאת לע"ד פשוט שמותר, והנותנים לו ומסייעים לו בזה עבדי מצוה גדולה.

ומביא בשו"ת התעוררות תשובה אה"ע"ז סימן ד' מביא שאלה זאת, ומסקנתו שאם יוכל להשיא בתו למי שאינו בן תורה ולא יצטרך לחזור על הפתחים יעשה כן, אבל אם בלאו הכי צריך לחזור על הפתחים, יכול להתאמץ ולדרוש יותר עד שישגי ת"ח מופלג ע"ש היטב, ולע"ד אין הדין כן, דהנה במצות צדקה איכא דין דדי מחסורו אשר יחסר לו ואשר ע"כ נותנים לעני כל צרכו אפילו סוס לרכב עליו ועבד לרוץ לפניו, אף שעבד לרוץ לפניו אינו הכרח כלל, מ"מ כיון שזהו מחסורו אשר יחסר לו יש בזה מצות צדקה, וה"ה בנ"ד אם האב משתוקק ליקח לבתו ת"ח מופלג דוקא, ולקיים כל רגע ורגע המ"ע, זהו מחסורו אשר יחסר לו, ואשריו ואשרי חלקו, ושכר רב מובטח לו, וכל הנביאים לא נתנבאו אלא למשיא בתו לת"ח וזו שכרו, ות"ח בביתו תיכף לת"ח ברכה. ועל כולם מרים הוא בכך את כבוד התורה ומקדשו, שרואים שיש מתאמצים ומוסרים נפשם להשיג ת"ח אף שקשה, ושכר מצוה משלמין כפי הטירחא ויגיעה שהאדם מתייגע, וע"כ ביארנו שיש לחזקו ולעודדו ואשריו אם מחליט ליקח ת"ח אף שזקוק בכך לעזרה מנדיבים.

ונראה שמן הדין פטורין לחזור על הפתחים לכל מ"ע וכמבואר בירושלמי ריש פאה, ומ"מ אם מחזר על הפתחים נותנין לו כשמבקש לצרכי מצוות, רק יש דיני קדימה, אבל ודאי זהו צרכיו ומגיע לו. ומש"כ הבה"ל ר"ס תרע"א שאין נותנין בשביל לנהוג כמהדרין ואין חיוב ליתן לו, לע"ד היינו דוקא כשלא מבקש, אבל אם רוצה לנהוג כמהדרין וחסר לו נותנין, וכן במצה לפסח כשדורש מהודרין ויש לנו מצות נותנין לו, וכ"ש אם אינו דורש שיתנו לו מצדקה במקום אחרים המגיע להם מדינא, רק הוא ברצונו הולך ומתבזה ומבקש למצוה, אזי ראוי לתת לו שזהו צרכיו, וכן כאן אף אי מכור כל מה שיש לו להשיא בתו לת"ח וכמבואר בגמ' פסחים מ"ט א' הנה אם מוכן גם להתבזות וללכת לפתחים שכרו בידו וכמ"ש, ולהשיג ת"ח ראוי לו לקבל, וכשם שאם נותן כסף לשייבה או תלמוד תורה או מוסד לבנים ובנות בזה הוא שותף לת"ת דרבים ששכרו רב, גם הנותן למי שמחתן בתו לת"ח נעשה שותף במצוה לידבק בת"ח ומרים בזה גם כבוד התורה.

מדוע כשבירך יצחק את יעקב את הברכות בירכו שיבא בכמה פעמים

ולא בפעם אחד?

בפרשתן ויתן לך אלקים מטל השמים ומשמני הארץ וגו'.

וברש"י בשם המדרש ויתן ויחזור ויתן.

יש להקשות: מדוע כשבירך יצחק את יעקב את הברכות בירכו שיבא בכמה פעמים ולא בפעם אחד, כך מקשה בכלי יקר בפרשתן, וכן בפנים יפות, וכן בעצי חיים, וכן בבנין דוד, וכן במאור ושמש בפרשתן, ובפרשת וישלח, וכן בליקוטי מהר"ל, וכן בשפת אמת.

איכא כמה תרוצים:

א. לפי שנכנס עמו הגן עדן ומזה שפט יצחק שזה הנכנס שכרו הרבה מאד בעולם הרוחני בגן עדן כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם על כן אמר ויתן בו"ו העייטוף לומר שנוסף על ההצלחה הרוחנית הצפונה לך לעולם הבא ויתן לך גם בעולם הזה מטל השמים וגו' כדי שתזכה לשתי שולחנות, כך תירץ בכלי יקר בפרשתן.

ב. לפי שידוע שבכל המצוות שהאדם עושה אין בהם די השיב כעל גמולות כעל ישלם ישעיה נ"ט י"ח אותן הטובות שעשה הקדוש ברוך הוא כבר עמו מיום הוולדו, וכל מה שהאדם עושה מן המצוות הוא עושה אותן דרך תשלומין, ובכל הטובות שאנחנו מקבלין ממנו יתברך גבר עלינו חסדו, והקב"ה מקדים את טובותיו בכל נתינה, כמו שנאמר תהלים נ"ט י"א אלהי חסדי יקדמי וכתוב שם כ"א ד' כי תקדמנו ברכות טוב וכתוב איוב מ"ג ג' מי הקדימני ואשלם, ולפי הנחה זו אם יהיה עם האדם דבר בליעל לאמר הרי העבר אין ומה בצע כי נעבוד את ה' שלעולם לא יהיה לי חוב עליו. אף אתה תשיב אמריך וצא תאמר לו פוק חזי מאי עמא דבר, כי מנהג הסוחרים הנותנים בהקפה כשהלוקח משלם לו חוב הישן אז הסוחר המוכר חוזר ונותן לו שנית בהקפה וכן לעולם אבל אם אינו משלם לו החוב הישן שוב אינו נותן לו סחורה. כך החנוני המקיף הגדול ברוך הוא וברוך שמו, כשאדם משלם במצוותיו הקפה ראשונה הקדוש ברוך הוא חוזר ונותן לו בהקפה וזה שאמר יתן ויחזור ויתן, כך תירץ בכלי יקר בפרשתן.

ג. רצה לומר, שבכל יום ויום יכולים בני ישראל לְהַדִּישׁ השפעות טובות, מה שאין כן לְעֵשׂוֹ לא אמר 'ויתן', רק משמני הארץ יהיה מושבך וגו', היינו שלא ברכו רק יהיה מושבך רצה לומר, מה שנגזר עליו. אמנם לא יוכל לשנות מאומה, כך כתב במאור ושמש פרשת תולדות.

ד. כי הצדיקים העוסקים בתורתו אין להם כל הברכה והעושר בפעם אחת במזומן. והענין הוא, כי הצדיק מואס בעניני העולם, וכל התענוגים וכסף וזהב שבעולם מֵאִפְסֵי וְאֵין נִחְשְׁבוּ לוֹ, על כן כאשר יזמין לו השי"ת שפע ברכה בכסף או זהב - הוא מבזבז על צדקה ושאר צרכי מצוה, ואינו מניח לעצמו כלום, ותמיד הם מִיְחַלְלִים לְחֻסְדוֹ, על כן נותן להם הקדוש ברוך הוא פעם אחרת, וכמו כן לעולם, וזהו פירוש ויתן ויחזור ויתן, לא כן הרשעים והעוסקים שלא לשמה רק להתגדל ולהתיהר, רודפים אחר הכבוד ותענוגות בני אדם, וכאשר בא לו השפע מאתו יתברך שמו, שכר לימודו בעולם הזה, הנה עינו רעה לפזר הממון, כי ירא לנפשו אולי יחסר לו לרדוף אחר תענוגי הבלי הזמן, כך תירץ במאור ושמש פרשת וישלח.

ה. אם היה נותן לו כל הצטרכות בפעם אחת היה יכול לשכוח טובות הבורא, כענין שנאמר דברים ל"ב ט"ו וישמן ישורון ויבעט, וזה מהטובות הבורא שייצטרך תמיד לשאול מאתו יתברך. וזה ויתן לך האלקים, היינו שמה שיתן ויחזור ויתן, ע"י זה יתן לך האלקות, שיהיה דבוק תמיד בו יתברך, כך כתב בליקוטי מהר"ל בפרשתן.

אדם שאמר על אשתו שהוא אחותו האם אסור לגור עמה?

בפרשתנו כ"ו ו' וישב יצחק בגרר וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחותי הוא כי ירא לאמור אשתי פן יהרגוני אנשי המקום על רבקה כי טובת מראה הוא.

יש להקשות: איך היה מותר ליצחק אבינו בשנותו את טעמו לפני אבימלך שאמר עליה אחותי היא לשמש עמה בסתר הא הוחזקה לכולם באחותו, ואחותו אסורה לבני נח, כך מקשה בשו"ת הרמ"א סימן ב', וכן בחתם סופר אה"ע סימן ע"ו, וכן במשך חכמה בפרשת השבוע.

ומתיר: מאחר שהיה לו אמתלא כמו שאמר כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה לכן הוי שרי, והיה נאמן עליה בנתינת האמתלא שהרי היה יכול לברר במקום שיצא משם שהיתה אשתו ולכן לא היתה אותה חזקה חזקה, כך תירץ בשו"ת הרמ"א סימן ב'.

ובכלי חמדה בפרשת העיר עליו: וז"ל לא אדע מה אסור יש בזה אם הבעל והאשה יודעים שניהם שלא כן הוא, רק שהוכרחו לומר כן או אפילו בלא הכרח מהיכי תיתי שיהא אסורים, ולמה צריך בזה לאמתלא ופשוט דאמתלא לא צריך אלא למי שמסופק אבל למי שיודע האמת, לא צריך אמתלא כלל.

ומסיק: דבר זה תלוי בחקירה המפורסמת בגדר הדין של שויה אנפשיה חתיכה דאיסורא, דאם נאמר שהוא מצד הודאת בעל דין, אם כן באופן זה אנו יודעים שאין הודאתו מכוונת, וכלל לא אסר על עצמו, אבל אם נאמר כדעת המהר"ם באסאן שהוא מצד נדר, אם כן אפילו אם באמת זה שקר, מכל מקום ללא אמתלא אסורה מצד נדר דשויה אנפשיה חתיכה דאיסורא.

ובאחרונים תמהו על הרמ"א מה שכתב דיצחק אמר כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה לכן הוי שרי, דתמוה דזה לא היה התנצלות יצחק רק דברי אברהם, כך מקשה הכלי חמדה בפרשתו, וכן בפרדס יוסף.

ובחתם סופר בפרשתו מבאר עפ"ז קרא "ויקרא אבימלך ליצחק, ויאמר אך הנה אשתך היא, ואיך אמרת אחותי היא" כי בשו"ת הרמ"א כתב דבעצם היתה רבקה צריכה להיאסר על יצחק, מטעם שויה אנפשיה חתיכה דאיסורא, באמרו שאחותו היא, אלא שהיתה לו אמתלא מספקת שחשש מאבימלך, ולזה אמר לו אבימלך הלא מצד זה ה"י די שתאמר שאינו אשתך, ולמה הוצרכת להוסיף אחותי היא, ובזה נאסרה עליך, ועל זה השיב לו "ויאמר לו יצחק, כי אמרתי פן אמות עליה גו" והיינו כמו שמבואר כאן שסוברים בית הלל שאם נודרין להרגין ולמוכסין מותר לו גם להוסיף ולהגזים כדי שיהיה נאמן בשבועתו, משו"ה הוסיף יצחק ואמר שאחותי היא כדי שיהיה נאמן לאנשי פלשתים ולא יהרג עליה.

וכן במשך חכמה בפרשתו כתב על הפסוק כי ירא לאמר אשתי פן יהרגוני דבאבן עזרא מדייק מדוע לא כתוב "כי אמר" ומתיר דיש לומר דהקשה הרמ"א בתשובה, כיון שהחזיק את עצמו שלושים יום לאחותו, למאן דאמר בן

פריש ג'עבאמ?

נח אסור באחותו, איך היה מותר להיות עמה, והעיקר דבזה מועיל אמתלא, אף על גב דבכל מקום אמרו 'מלקין על החזקות', כאן הוא אמתלא דמוכח, למי שיודע יופי רבקה ודרך אנשי המקום הפרוצים בעריות. ודרך יצחק אשר למד מאברהם שעשה כן, הוי אומדנא גלויה ומפורסמת שהענין הוא שקר, רק מיראה. והענין כאילו אומר בעצמו "פן יהרגוני" לכל המתבונן ומעיין בזה, כי הדבר צווח ועומד "פן יהרגוני" לכן נשמט מלת "כי אמר" להורות שלא היה צריך לאמר זאת.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון ידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משי"ע ומשנה ברורה

מדור ידיעת הפרשה

- א] חידה. מי פתח את פיו כגמל, והיכן זה כתוב?
- ב] חידה. מי תיקן תפילת נשמת כל חי?
- ג] צ"ע. מדוע רבקה לא הלכה לבית מדרשו של אברהם אבינו?
- ד] חידה. מה השייכות בין נחש לעשיו?
- ה] חידה. מי לא נאסר בפרשה מטעם שויה אנפשיה חתיכה דאיסורא ומדוע?
- ו] חידה. מדוע יעקב אבינו הביא לאביו יין?

מדור ידיעת הלכות שבת

- ז] שאלה - קידוש, חידוד. הקידוש בליל שבת בבית הרב כהן מתנהל כך שכל אחד מהמסובים מוזג לכוס שעומדת לפניו יין או מיץ ענבים מהבקבוקים שעל השולחן. הרב כהן מקדש וכל אחד שותה מהכוס שלפניו. ר' דניאל ור' חיים שני אורחים שהתארחו בבית הרב כהן שנתו מהכוס שלפניהם מיד לאחר שהרב כהן ברך "מקדש השבת" אך לפני שהוא טעם מן הכוס. לר' דניאל מותר לעשות זאת ולר' חיים אסור. מדוע? הערה, בכוסותיהם יש אותו יין והוא אינו פגום.
- ח] שאלה - יין לקידוש. הרב באום והרב ויידר התפללו על איזה יין יש לעשות קידוש כמצווה מן המובחר, יין אדום יבש, יין מתוק, מיץ ענבים? מה הדין?
- ט] שאלה - שטיחת בגד לייבוש, חידוד. ר' דניאל ור' חיים חזרו מהמקווה בערב שבת לביתם בזמן שקיעת החמה. כל אחד מהם רצה לפרוס את המגבת הרטובה שלו לייבוש על כיסא במרפסת ביתם (במקום שאינו נראה לרבים). לר' דניאל מותר לעשות זאת ולר' חיים אסור. מדוע? (אותו סוג מגבת, אותה רמת ניקיון, אותה רמת רטיבות).
- י] שאלה - סוכריות וממתקים על בסיס סכרין. בקהילת 'פחד יצחק' יש רבים שממתקים את השתייה החמה שלהם בשבת בממתקים על בסיס סכרין (סוכריות, מתוק וקל וכד') האם מותר להם להכניס בשבת ממתקים אלו לכלי שני שהיד סולדת בו? שהיד נכווית בו?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס בהגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכויו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעז"ה לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ה' כסלו

